

A la recerca de dos tresors

Text > RAFAEL CASAS

Els dos últims Fabergé, òpera prima de l'autora cassanenca Cristina Canamases, pretén ser una novel·la trepidant de ficció històrica, molt en voga en els darrers temps, tot pouant de referències *danbrownístiques* a l'estil de *El codi da Vinci* i d'altres. L'acció se situa en dos moments diferents: a principis del segle xx i en l'actualitat, en què els protagonistes, una jove i una anomenada Olga que coincideix amb la Revolució Russa i la Primera Guerra Mundial i un grup de joves estudiants postpandèmics recorren Europa (Florència, Múnic, Sant Petersburg...). En el primer cas, empalmant trens i casualitats a la recerca dels dos ous esmentats al títol de la novel·la, i, en el segon, gràcies a les amables donacions econòmiques que els *papis* (que sembla que tenen tots un nivell de vida força desfogat) fan perquè els seus plançons es llencin a cercar informació sobre un dels dos ous esmentats abans que, per casualitat, troben en buidar el pis d'estudiants que comparteixen a la nostra Girona estudiantil.

Aquesta és la trama principal del llibre que, en alguns moments, sobretot quan els protagonistes de l'acció són els joves estudiants, ens fa retrocedir a lectures de joventut a l'estil de la col·

lecció d'«Els Cinc», de la inefable Enid Blyton, o ens recorda films vuitaners com *Els Goonies*, sense mapa del tresor ni vaixell pirata, però amb la mateixa beneïda innocència i sort que caracteritza els descobriments dels joves protagonistes d'ambdues referències. Cristina Canamases s'esforça, al llarg de tota la narració, per demostrar-nos els amplis coneixements que té sobre les ciutats que els protagonistes visiten al llarg de la recerca i se'n surt força bé, es nota que darrere la tasca literària hi ha hagut una feina considerable de recerca d'informació. Així mateix, ens il·lustra sobre la història i els detalls de la fabricació de joies per part del famós taller de joieria Fabergé, la qual cosa té el seu encant, la veritat, malgrat que aquest esforç informatiu pugui lluitar una mica el ritme de la novel·la i alenteixi l'avançament dels esdeveniments; de vegades, ens fa la sensació que llegim una guia de viatges més que no pas una novel·la d'aventures amb rerefons històric.

En un gir inesperat, cap al final de la història Cristina Canamases vol justificar els milers de quilòmetres acumulats pels protagonistes (antics i nous), en un intent d'insuflar vida a una trama que perd força i ens regala un misteri amagat a la ciutat de Girona des



CANAMASES, Cristina. **Els dos últims Fabergé**. Valls: Cossetània, 2025. 248 p.

de temps antics, i que està relacionat amb un dels ous protagonistes. Potser aquest final, que sembla una mica embastat, ens deixa un regust deslluït per a una trama que, en un principi, semblava tenir moltes possibilitats.

Una història que agradarà als viatgers de Ryanair i Airbnb i buscadors de tresors amb detectors de metall.

Enfebrat pel futbol

Text > NARCÍS JUANOLA

Goso estrenar-me com a ressenyador en aquest espai amb un llibre de no-ficció d'un autor que, de moment, no és un escriptor segons l'ús, tot i que porta més pàgines escrites que alguns dels escriptors consagrats. Manel Vidal i Boix (Salt, 1989) és membre fundador del pòdcast *La Sotana* i guionista de *La Competència* (RAC1). Ha fet de col·laborador en diversos programes de ràdio i televisió i va ser acomiadat del programa *Zona Franca* arran d'una broma sobre el PSC amb una esvàstica pel mig.

La passada a l'espai és un recull de memòries parcials, tal com s'indica a la coberta del llibre, en el qual, aprofitant la passió pel futbol, es despulla per mostrar-nos amb un humor irreverent les seves fòbies i filies, les seves virtuts i els seus encerts, així com les seves mancances i inseguretats. Ho fa amb tanta precisió que un cop llegit tens la sensació que s'ha obert en canal, tot i que segur que s'ha guardat algun as a la màniga.

Com va fer Nick Hornby a *Febre a les grades*, Manel Vidal ha aprofitat la seva fal·lera pel futbol per parlar-nos

d'experiències, memòries i sentiments, i ens deixa ben clar que el futbol és fascinant, però que, per les emocions que activa, encara ho és més.

El llibre consta d'onze articles més o menys cronològics que ens porten des de les experiències d'un nen de set anys que idolatra Iván de la Peña fins a la remuntada al Camp Nou contra el París Saint-Germain als vuitens de final de la Champions del 2017, punt de partida de la darrera decadència del Barça.

Comença amb el seu primer ídol. Lo Pelat, de qui diu que, com tots els genis, només sabia fer bé una cosa, la passada a

Corredisses de sotanes

Text > LAURA REIXACH

«**E**n aquells primers anys jo era una ànima de càntir; m'ho creia tot, m'ho prenia tot molt seriosament, resava, meditava, feia penitència...; estava més perdut que un pet en un jacuzzi», escriu Josep Valls (Sant Feliu de Pallerols, 1944) i, amb aquesta ironia final lleument escatològica, ens fa participants de l'essència de la seva infantesa i joventut al Seminari Conciliar de Girona. Un període de vuit anys, curull d'anècdotes i vivències sense parió, que Valls retrata amb sinceritat, humor i voluntat enciclopèdica en aquest magnífic *Històries de seminari* publicat per l'editorial Gavarres.

Valls, amb el mestratge que li dona una premiada trajectòria com a escriptor i periodista, ens permet conèixer aquest món ja desaparegut en què molts nens, fos per desig propi o per inèrcia ecosistèmica, escollien la vida sacerdotal. Quelcom que avui ens costa molt de capir perquè els usos i els costums són a bastament diferents, però que, aleshores, permetia a la «Santa Mare Església catòlica, apostòlica i romana» tenir assegurat el relleu de mossens, bisbes i capellans.

Cal dir que Valls l'encerta del principi fins al final amb aquest tarannà col·loquial i proper, perquè *Històries*

de seminari és un llibre amè, lúcid i entretingut. L'autor hi relata les peripècies i els records personals i, amb molta destresa, els ententeix amb una abundor de referències històriques i literàries, o bé els rubrica amb extractes solts del *Reglamento del Seminario de la Diócesis de Gerona* o de citacions en llatí. Un *totum revolutum* molt ben orquestrat que ajuda a reconstruir l'esperit del moment, el *Zeitgeist* en què va créixer l'autor. Un mot alemany que esmento perquè, amb el seu sincretisme i la seva rotunditat, capta plenament l'abast d'allò que Valls aconsegueix en aquesta obra.

Tota aquesta riquesa de referències i anotacions culturals confereix a *Històries de seminari* un caràcter memorialístic universal que les suggeridores fotografies que introdueixen cadascuna de les dues parts en què es divideix l'obra il·lustren amb encert. Una radiografia polièdrica en la qual sentirem a parlar de prefectes i de directors espirituals, de James Dean i de Humphrey Bogart, de «La vaca cega» de Joan Maragall i del *Romancero gitano* de García Lorca... un enfilall d'exemples que dona compte de la riquesa i la diversitat d'històries que ens relata l'autor.

I tot escrit des d'un esperit reconciliat amb el passat, perquè Valls no

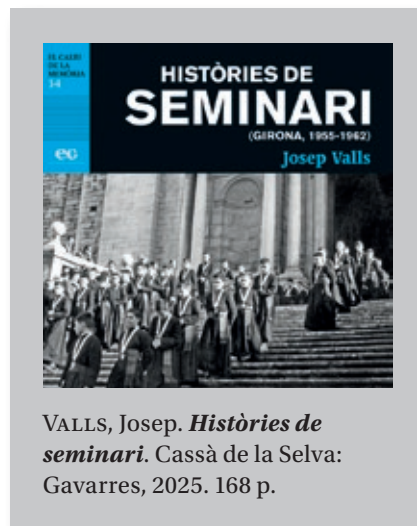
l'espai, i a continuació parla d'uns altres dos ídols que, tot contradient-se ell mateix, ho feien quasi tot bé: Sergio Busquets i Leo Messi. Aquests primers capítols són bàsicament futbolers, però després passa a utilitzar el futbol com a pretext i a endinsar-se en vivències més personals.

Cal destacar la part en què rescata la relació amb el seu avi Enric: «A ell li dec el fet de ser del Barça», i especialment amb el seu pare: «Li dec el fet d'odiar el Madrid». En el sisè capítol, aprofita l'anècdota de l'única vegada que el van convocar a la selecció gironina per parlar de la relació amb el pare. Per a mi és un dels capítols més reeixits del llibre, amb una barreja de tendresa, humor i un punt de mala bava. Segons en Manel,

el seu pare és «un home que ha dit moltes més vegades “Ja et porto” que no pas “T'estimo”, tot i que per a ell segurament són dues frases que volen dir si fa no fa el mateix», una reflexió que es podria fer de molts dels pares d'aquella generació.

El llibre està escrit amb un llenguatge molt planer, de vegades punyent i de vegades irònic, utilitzant jocs de paraules i associacions molt ben trobats que fan que els onze articles, com l'alineació d'un equip de futbol, mostrin el talent de l'autor. Fins i tot els seus odiadors, que segur que en té un bon grapat, en gaudiran.

Ara només ens queda esperar que miri endavant i faci una passada a l'espai que ens posi la pilota a punt per a la rematada.



VALLS, Josep. *Històries de seminari*. Cassà de la Selva: Gavarres, 2025. 168 p.

mostra ni un bri d'amargor i fa honor a Edith Piaf i al seu «rien de rien, je ne regrette rien». Com segur que tampoc vosaltres no lamentareu pas capbussar-vos a fons en aquest engrescador *Històries de seminari* per fer un viatge en el temps i redescobrir el nostre passat recent, en què veure corredisses de sotanes arreu era un fet ben quotidià.



VIDAL BOIX, Manel. *La passada a l'espai*. Barcelona: Destino, 2025. 208 p.